

Herrer, der selv atter og atter indbringe en Sag, uagtet de have set den Maade, hvorpaa den er bleven modtaget. Der er der slet ikke Tale om, hvorvidt ærede Medlemmer lade sig overbevise eller ikke, og hvad skulde man ogsaa lade sig overbevise af? Af den Sagkundskab, som de Herrer præsenterer? Af dette udmærkede Afskrift for Landmænd, hvis Redaktør har gjort sig til Tolk for disse Anstuelser, eller af hvad? Alle disse Ting, som man skulde lade sig overbevise af, staa egentlig slet ikke i Forbindelse med denne Sag. Hele Sagen dreier sig i Virkeligheden kun om en Medlidenhedsgjerning imod nogle Mænd, som ere komne for Skade at anbringe Kapital i Fabrikken i Holland. Det er derom, hele Sagen dreier sig og ikke om Andet. I een Ting er jeg enig med det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgfreds. Derfor som bliver Tale om Udvalg, saa er jeg enig med ham i, at Finantsudvalget ikke er særlig skiftet eller kaldet til at drøfte denne Sag.

G. Petersen: Jeg forlangte Ordet den Gang, da det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgfreds (Winther) talte, men da han nu saa temmelig er bleven gjort opmærksom paa, hvad jeg agtede at sige, saa antager jeg at kunne fatte mig kort. — Det ærede Medlem fremkom nemlig med en meget stærk Bebrejdelse med Hensyn til Loven af 3die Mai 1873, som han havde skemt imod; og som han fandt var fuldstændig uretfærdig. Jeg maa paa det Bestemteste modsigge ham i den Henseende, og jeg maa gjøre ham opmærksom paa, at det Udvalg, som den Gang behandlede Loven, behandlede den med al den Omhu, som vel var mulig. En af vore mest udmærkede Finansierer, en tidligere Finantsminister, var Medlem af Udvalget, og saavidt jeg erindrer, Ordfører for Lovforslaget her i Thinget, og efter at have undersøgt Sagen ekklærede han, at det var en i enhver Henseende fuldstændig retfærdig og billig Lov overfor Sukkerfabrikerne. Udvalget havde en konference med Medlemmer af disse Aktieselskaber, og de vare i Virkeligheden ogsaa overordentlig tilfredse med Resultatet. Den daværende Finantsminister havde Suterfomhelst imod Loven, og Alle fandt den rigtig og billig. Det forekommer mig derfor at være urigtigt, naar det ærede Medlem synes at ville give det et Stik af at være et Hævnsværksarbejde og af, at der derved skulde ske noget Uretfærdigt imod disse Fabriker. — Hvis det ærede Medlem kunde gaae sin Billie igjennem med Hensyn til at have denne Lov af 3die Mai 1873, saa er det jo ganske vist, at Produktionen af Sukker vilde stige i meget høi Grad; men det maa da ikke glemmes, at vi derved til Fordel for enkelte Producenter vilde fremelske en kunstig Produktion, som kunde bringe det dertil, at 4 Millioner Kroner bleve tagne ud af Statteydernes Lomme. Vi have jo noget Lignende her i Danmark med Hensyn til Tobaksfabrikationen,

som ligeledes er beskyttet giennem Tolden. Det er heldigvis en Artikel, som kun betaler sig meget slet, uagtet den er høit beskyttet, men jeg tvivler ikke paa, at hvis den nævnte Lov blev ophævet, saa vilde Produktionen af Sukker nok komme frem. Naar der er blevet ytret en Del om den Indflydelse, Sukkerfabrikationen vilde have for Agerdyrkingen og vore Landboforhold, og naar der er blevet appelleret til Sagkyndige, saa forekommer dette mig at være fuldstændig øksesløst, thi der er visnok intet Mennecke, der kan forudsige, hvorvidt en saadan Ting kan siges at være til Fordel for Produktionen eller ikke. Der er jo i dette som i alle andre Forhold en evig Strid, og det afhænger fuldstændig af Konjunkturerne. Saa længe vore Fødevarer og vort Smør stode i et langt lavere Prisforhold til vort Korn, saa var der Ingen, der fandt paa at dyrke Koer paa en saa omfattende Maade. De stigende Kornpriser og den større Luxus har fordyret disse Sager. Man ser f. Ex., at de mange Millioner af Arbejdere i England i de senere Aar jordre en Steg paa deres Børd, maatte 7 Gange i Stedet for 1 Gang om Ugen, og fordre 2 à 3 Gange saa meget Smør til deres Forbrug som tidligere. Det er dem og os Andre, som ogsaa have vænnet os til en langt større Luxus end tidligere, som ligefrem fordyre disse Sager. Produktionen kan selvfølgelig ikke følge med Fordringerne om disse Sager, og Grunden til, at Prisen er bleven høiere faa vel paa Fødevarer som paa Smør er ganske naturlig den, at det, der er blevet produceret, langt fra har kunnet staa i Forhold til Efterspørgselen. Derfor har man kastet sig over Diebliffet rentabel; men skulde andre Forhold atter indtræde, saa vil ogsaa denne Sag forandre sig ganske betydelig med Hensyn til vor Agerdyrking, og derfor er det aldeles umuligt at have nogen Mening om, hvorvidt Roesukkerproduktionen kan have saa stor en Fremtid som vort Lands Agerbrug, som man antager.

Med Hensyn til Arbejderforholdene, da er det ganske vist — som det forekommer mig, meget træffende — blevet bemærket, at derpaa kan det ikke have nogen Indflydelse, om vi have et Par Roesukkerfabriker her i Landet eller ikke. Hvis i det Hele taget Roesukkerfabrikerne særlig skulde kunne gavne Landet, saa skulde de ikke indskrænkes til nogle faa Stykker, men saa skulde man i det Mindste have en eller to i hvert Herred, thi det er aldeles afgjort, at det kun er de nærmest ved Sukkerfabrikerne liggende Landbrug, som kunne faae Nytte af dem. Det har været forsøgt i den Egn, hvor jeg bor, at faae Befolkningen der til at dyrke Sukkerroer, der er sat Præmie ud derfor og givet glimrende Løfter i saa Henseende. Man begyndte derpaa, men det tabte sig meget snart, thi man indsaa, at Jorden i Stedet for at vinde tabte derved, naar man ikke